

Львівські архієпархіальні
відомості

ЛЬВІВСЬКІ АРХІЕПАРХІЯЛЬНІ ВІДОМОСТІ

РІЧНИК LVII. ЛЬВІВ, СІЧЕНЬ – ЛЮТИЙ – БЕРЕЗЕНЬ 1944 р. Ч. 1 – 3

БОЖОЮ МИЛІСТЮ І СВЯТОГО АПОСТОЛЬСЬКОГО РИМСЬКОГО ПРЕСТОЛУ БЛАГОСЛОВЕННЯМ МИТРОПОЛИТ АРХІЄПІСКОП ГАЛИЦЬКИЙ І ЛЬВІВСЬКИЙ ЄПІСКОП КАМ'ЯНЕЦЬКИЙ

ПРЕП. КАПІТУЛІ, ВСЕЧ. МОНАШОМУ І СВІТСЬКОМУ ДУХОВЕНСТВУ,
БОГОСЛОВ. АКАДЕМІЇ, ДЕННАМ, ПАРОХАМ, ЗАВІДАТЕЛЯМ
І СОТРУДНИКАМ, НАСТОЯТЕЛЯМ МОНАШИХ ЧИНІВ
І ПООДИНОКИХ МОНАСТИРІВ І ВСІМ ЕРОМОНАХАМ

Мир о Господі і благословенство

Л.А.В. ч. 15.

На останній святочній сесії АЕп. Собору з р. 1943 зібрані на Соборі Отці, поза ухвалами Собору вже, себто не соборовою ухвалою, висказали своє бажання, щоб ми і в р. 1944 скликали п'ятий від війни АЕп. Собор. Вправді справи не дискутовано, (бо всякі дискусії на святочних сесіях виключені — а на останній приготовній сесії я забув поставити питання, чи Отці бажають Собору в 1944. р., передискутувати це з присутніми Отцями і після останній святочній сесії зробив це моїм іменем ВПреосвящений Коад'ютор), думаю одначе, що й без дискусії відповідь Отців Собору була щира і відповідала загальному бажанні Всеч. Духовенства в АЕпархії.

В останніх чотирьох роках скликуємо АЕп. Собор щороку і від тих 4-х літ ми не стрінулися з неохотою нікого з-поміж Духовенства. Безперечно були, теж Отці, яких ця справа цілком не обходила і які зовсім не інтересувалися ні Собором, ні його ухвалами, але ж таких, які були б просто противні думці відбування Собору, — таки не було.

Не надуживаємо інституції АЕпарх. Соборів, аби накладати на Духовенство нових тягарів у формі Епархіальних законів. У двох важких справах наложили АЕпарх. Собори правдиві обов'язки на Духовенство, а саме обов'язок пере-

Львівська державна
наукова бібліотека
№ 11 6599

ЛНВ ім. В. Стефани
АН України

читувати св. Письмо та обов'язок для священиків три рази сповідатися в році. На чотири АЕпархіяльні Собори лише ці два закони — це дійсно не забагато. А й предмет самих законів свідчить хіба про велику повздержність при накладанні на Духовенство нових обов'язків.

Ухвали Соборів є звичайно радами, поясненнями, пригадкою сталих і давно знаних законів, принципами моральної богословії, які принагідно Собор пригадує, — словом — ухвали Собору виразно мають як ціль помогти Духовенству сповнити свято свої душпастирські обов'язки. Собори ставляють собі за мету зорганізувати душпастирську працю як найвірніше в дусі св. Вселенської Церкви, який є духом І. Христя. Ця організація праці Духовенства, що є метою Соборів, є і предметом праць, бажань, молитов самого Духовенства. Так правильно і повинно бути. Бо якщо можемо надіятися, що дійдемо в цьому напрямі до якоїсь зглядної, можливої на цьому світі звершеності, то хіба на цій дорозі.

Ми далекі від думки, що маємо досконалу організацію; ми свідомі своїх похибок. Ми уважаємо АЕпархіяльні Собори прилюдними виявами християнського покаяння, а від молитви та від Божої благодаті очікуємо поправи відносин більше, ніж від наших змагань; ми всі спільно підносимо руки до неба, ми молитвою та очима звертаємося в небо, очікуємо помочі в цьому Божому ділі, — ділі спасіння людей, в якому працюємо. Робимо це спільно, по приписам св. Церкви, і тому можемо мати непохитну надію, що дійдемо цією дорогою до звершеності, якої бажаємо. Маємо надію, що Львівській АЕпархії і її Духовенству випросимо ті дари і ласки з неба, які потрібні бідним людям до успішної праці над спасінням людей.

Проект відбувати щороку Собори має свої труднощі. Зainteresування перших літ до нової інституції, чи практики, ділало, що Всеч. Отці радо збиралися і з зацікавленням працювали над предметом нарад. З часом фреквенція зменшується, хоч це, може, більше спричинене труднощами комунікації. Але це вже не вина комунікації, що чимраз більше правил переходить одноголосно, без слова дискусії. При іншій нагоді я вже й собі приписував причину звільнення темпа і ослаблення енергії, з якою Собори працюють. Стався старим, я віддавна вже калікою і труд при підготовці нового Собору чимраз більше мене страхає. Не позволяю собі одначе зражуватись до справи. Я переконаний, що й Високопреосвящений мій Коад'ютор займеться приготуванням одної якоїсь частини доктрини, чи права Церкви, в яких усе є зав-

жди можливим, знайти предмет Соборових рішень; коби тільки великі обов'язки і заняття на це йому позволили! Але надіюся й на це, що коли б хто зі Соборних Крилошан, чи Духовенства вибрав собі якийсь предмет та в цьому предметі приготовив як пропозицію ряд декретів і правил, то міг би це Собор поважно трактувати. Цим способом оживилася б заисплююча енергія Львівських Соборів.

Цьогорічний Собор, що на нього запрошує оце Всеч. Духовенство, міг би мати всякі дані на це, щоби бути важним і дуже інтересним ділом. Тому міг би бути він почасти Собором посвяти цілої нашої Церкви і цілого народу безконечній любові й материнському Серцю Пренепорочно Зачатої Богород. Діві Марії, від якої надімося миру.

Уже минулого року (Л. АЕп. Від. 1943 Ч. V.) прохав я усіх Всеч. Отців і всіх вірних цілої АЕпархії посвятити себе, свою родину, свою працю, свої всі бажання і наміри Її материнській любові. Досі однаке не дістав я повідомлення про це, як Всеч. Отці та вірні прийняли цей мій поклик. Хтось з Отців уложив дуже влучно, як мені здається, плян такої посвяти в парохіях і родинах. Той плян вернеться, як думаю, до Собору, як внесок Духовенства і, може, спричинить якусь важну ухвалу.

Сміло можемо посвятити цьогорічний Собор Преч. Діві Марії. У двох напрямах можемо в Соборі проявити любов і честь до Преч. Діви Марії: Посвятимо Її сам Собор і всі його праці, а відтак працею вже самого Собору посвятимо Преч. Богородиці нашу Церкву і наш народ. Все це має на цілі випросити з неба закінчення війни та справедливий мир. Самі люди не можуть дати собі ради; в ненависті та спорах дійшли до такого положення, в якому не можуть вже знайти дороги до помирення і нового життя. Тому можна надіятися, що Преч. Маті людства, що служить Христу і прямує до спасіння, випросить чи дасть цьому бідному людству цілковите і шире помирення, яке сталося б початком нової епохи.

„До Тебе, Пресвята і Пренепорочна Діво, Маті І. Христа-Бога і за для Нього й наша Маті — до Тебе прибігаємо в цій крайній потребі й біді, в якій не тільки ми, але й ніхто з людей не може собі дати ради. Розмножилися поміж нами роздори, ворожнеча й ненависть, що при шалюючій бурі війни тільки ще ростуть і множаться без кінця. Через це загальне положення людства усі терпимо. Нема ні одної частини посвяченої Тобі нашої Церкви, яка не терпіла б

серед цієї бурі. Ніде не може відбуватися якслід праця в парохіях та катихизування дітей по церквах і школах. Нарід, хоч й має пастирів, живе, як коли б їх не мав. Вірні розбрилися по цілому світі; тільки частина ще присутня, а більшість по світі десь блукає, звичайно без змоги вислухувати Службу Божу та принимати св. Тайни. Діти в численних місцях ростуть без впливу родичів, часто й без проводу, без християнського життя. А люди, опановані жадобою посідання, не пам'ятаючи про Божі заповіді, допускаються мерзенних злочинів, а рідко коли з них каються. А ті християни, що хотіли б вірно Тобі служити, не мають ні одної днини певної. Серед множества цих терпінь і небезпек Ти одна, Преч. Діво, можеш нас рятувати. Возьми справу миру, справу поєднання людей в Свої руки. Випроси у Свого Сина ті ласки, яких потребує це бідне, упавше в пропасть війни людство, аби двигнутися. Поглянь на цих бідних людей. Рятуй нас, Преч. Діво, Ти наша Мати! Хай втихне та буря, що шаліє; хай засвітить сонце! У кого ж шукати нам помочі, як не в Тебе одної! До Тебе, до Твого Сина маємо довір'я; Вам одним віддаємо ціле наше життя і усі наші надії!

Скликаючи цей АЕп. Собор, я, недостойний душпастир цього стада, присвячую Тобі цей п'ятий в часі цієї війни Собор.

Нехай же цей Собор буде Твоїм Собором, Пресв. Богородице!

Скликуючи священиків АЕпархії, взиваю їх обдумати, приготувати і ухвалити такі правила, які успішно довели б усі християнські родини і всі християнські душі до посвячення та віддання себе материнському Твому Серці, Преч. Діво. Нехай виберуть вони якийсь празник, на який приготовили б епархіальне торжество посвяти себе і віддання АЕпархії материнському Твому Серці. Хоч це діло має служити Твоїй чести, Сама поможи так перевести посвяту АЕпархії та всіх її парохій, родин і душ, щоб вона від цієї хвилі дійсно перебувала під святым Твоїм покровом і тішилася поміччю Твого благословенства Амінь».

Ви же, Всеч. Отці, коли з'їдетесь на Собор, або й тепер ще дома, так самі як і з родиною та парохією, злучіться зі мною у цьому моєму проханні. А на Соборі знайдіть спосіб переведення в життя тих наших спільніх бажань.

Тож аби сповнити діло, для якого я це Послання зачав в ім'я Всевишнього Бога, на Його честь та на добро й спасіння душ поручених нам вірних, розписуємо още на рік 1944 — п'ятий від війни АЕпархіяльний Собор, який буде називатися „Собором миру Пресв. Пренепорочної Богородиці Діви Марії”.

Усіх священиків АЕпархії, Всечесну Митрополичу Капітулу, всіх соборних і почесних Крилошан, Богословську Академію її Професорів, духовних і світських, і всіх Гостоятелів великої і малої Семінарії, Всеч. Парохів, Завідателів, Сотрудників, В преподобних верховних Настоятелів монаших чинів, всіх Настоятелів і Єромонахів монастирів Львівської АЕпархії запрошуємо і взвиваємо до участі в цьому п'ятому з ряду АЕпархіяльному Соборі миру Пресв. Богородиці.

Усіх перебуваючих у Львові священиків чужих єпархій, на яких не тяжить ніяка церковна кара, запрошуємо на сесії Собору, при яких вони можуть висказувати свою гадку, не беручи однак участі в голосуванні.

Так, як минулого року, відправимо 5 святочних сесій, а саме в кожний останній четвер місяця, по юліянському стилеві. Отже:

I. святочна сесія відбудеться

28. IV. ст. ст
(11. V. н. ст.)

з двома приготовними сесіями, з яких перша в Четвер після Томиної Неділі.

II. святочна сесія відбудеться

26. V. (8. VI.)

з двома попереджаючими приготовними сесіями

III. сесія

30. VI. (13. VII.)

з чотирма приготовними сесіями

IV. святочна сесія

25. VIII. (7. IX.)

з трьома попереджаючими приготовними сесіями

V. святочна сесія

29. IX. (12. X.)

з трьома попереджаючими сесіями

Так, як минулими літами, перед кожною приготовленою сесією буде відбуватися в понеділок засідання приготовної комісії. До участі в цій комісії Всеч. Капітула запрошує, кого уважає відповідним.

Так, як в минулих літах, запрошується до участі в Соборі всіх священиків АЕпархії. З огляду на труднощі подо-

рожі, або на вік і здоров'я священиків звільняємо всіх священиків від обов'язку участі на всіх сесіях, крім однієї з п'ятьох торжествених.

Наколи б комусь з Отців здоров'я не позволяло прибути на цю одну сесію, може бути й від цього обов'язку звільнений. Звертаємо тільки увагу Всеч. Духовенства, що що іншого є „бути звільненим від обов'язку“, а що іншого „себе самого звільнити“ а відтак оправдати неприсутність. Про звільнення від цього обов'язку треба наперед прохати.

При цьому пам'ятаймо, Всеч. Отці, що всі успіхи наших змагань і праць зависять від помочі з неба. Не вистачить самим трудитися, треба ще випросити Божого благословенства для наших трудів. Тому так, як в усіх справах Вашого приватного життя, як у всіх Ваших душпастирських обов'язках так і в цьому священичому обов'язку, який є одним з найважніших обов'язків священика, (бо належить до тих обов'язків, що відносяться до цілості християнського життя і Христової організації в цілій АЕпархії, і через це вичислюється на першому місці поміж обов'язками священика) пам'ятайте, що є це **Раши́м обов'язком** з цього самого титулу, з якого маєте брати участь в Соборі, прохати Всев. Бога про поміч для цілого Духовенства АЕпархії в сповненні цього обов'язку.

Дано у Львові при Архикатедральному Соборі св. Георгія в середу 1. тижня В. Посту 1944 р.

† АНДРЕЙ, Митрополит

ЛАВ ч. 7.

ПОСЛАННЯ ДУХОВЕНСТВУ І ВІРНИМ

МИР О ГОСПОДІ!

(Про вбивання священиків).

В імені Христової Церкви приходиться й нам з особливішим написом звернути увагу вірних на деякі сторони сьогоднішньої боротьби і нап'ятнувати її діявольську злобу. З незнаною досі нетерпимістю і принципіальною якоюсь ненавистю злочинці звертаються проти духовенства. Майже у всіх епархіях і віроісповіданнях цілого краю жертвами засліплениго мордування падають священики. Поміж убитими одні вбиті для рабунку, інші з особистої пімsti при порахунках, як кажуть,

„особистих“. Але є й такі поміж ними, що вбиті тільки тому, що були священиками.

Кожна Церква, кожне християнське віроісповідання, кожна епархія має вже ряди священиків, яких це одне тільки лучить, що вони є служителями Церкви. Хоч спричинники їх смерті незнані, то вже самим піднесенням рук на священика, Божого слугу, зраджують ненависть, звернену вже не супроти людей, а супроти самої найсвятішої інституції Христової Церкви. Убивство священика є саме ударом на цю інституцію Христа і мусить силою історичної немезії принести грізні наслідки тим, що уживають цього орудника в боротьбі чи то партійний, народний, чи політичний.

Ударом на інституцію Ісуса Христа являється вбивання священиків і православного ісповідання. Во православні можуть ці вбивства приписувати католикам і через це можуть бути спокушувані до ненависті самії Вселенської Церкви та затрачувати всяке поняття про можливість поєднання східної Церкви зі західною.

А коли священики одного обряду гинуть, як здавалось би, за справою вірних другого обряду, то братня любов, яка повинна лучити всіх християн, є наражена на велику небезпеку. Хто пошиroe роз'єднання двох віроісповідань, розділених уже роздором Церкві, той шкодить Церкві, задаючи її болючу рану. А хто поступуванням своїм розділює і роз'єднує два католицькі віроісповідання, що різняться лише обрядом та тим способом вірним одного обряду накидує жаль, уразу, ненависть до вірних другого обряду, — той наносить Церкві удар в найсущнішій її пріметі всеобіумаючої братньої любові.

Хоч злочинці, що тут і там задають Церкві ці удари, у всіх інших питаннях не є одної думки, то свою боротьбою проти Церкви доказують, що вони є виконавцями одного ворожого Церкві пляну. Вони, може, є несвідомо втягнені в ряди ворогів Христа і противників Ним установленої Церкви.

Тому ми в імені всеобіймаючої християнської любові, в імені того діла любові, яким є З'єднання Церков, прилюдно протестуємо проти всякої ненависті, чи вона проявляється ділами, чи тільки намірами, чи вона звернена проти католиків, чи православних. А особливішим способом п'ятнуетмо та осуджуємо ту ненависть, що й намірами і ділами звертається проти св. Церкви. Тому покликуюмо всіх вірних Христу-Спасителеві до повного поєднання в Ньому, в Його св. Любові. Забудьте усі взаємні кривди, забудьте причини, які ви могли б мати, щоб ненавидіти противників та відкиньте ненависть! Вона ж сама вже є чоловіковбивством.

Зі злочином побиття, чи вбиття священика приходиться нам сьогодні зі смутком нап'ятнувати поганський принцип пімsti, ствердивши з болем серця впроваджування його у взаємини християн.

Осуджуємо і п'ятнуетмо особливішим способом принцип пімsti, коли вона звертається не до винуватого противника, чи ворога, а до невинних його рідних або близьких. Навіть поганські народи уважали негідним людини злочином і ганібою для мужчини вбивати безборонних. Проти цих злочинів протестуємо, передусім тоді, коли їх справниками є вороги Христової Церкви. Але коли спостерігаємо небезпеку, що ці

злочини можуть втискатися і втискаються навіть і в ряди християн і в ряди повірених нам вірних, то з душпастирської дбайливості зі страху перед будучністю християнського народу не перестаємо перестерігати перед нею вірних. Хто стає в ряди ворогів Христової Церкви, той наражається і на дочасну кару від Всевишнього Бога. Скорше чи пізніше мусить марно згинути той, хто нищить найприроднішу і найсильнішу основу суспільного ладу. Його поступування мусить піститися на ньому самому не тільки тому, що Бог, справедливий Суддя, карає злочин, але й тому, що сам себе і своє діло нищить той, хто підкопує християнський лад поміж людьми. Він сам спричине обставини, серед яких ніяка тривалий будова не може остоятись. Він тим засуджує на загладу і свою будову. Страшна річ впали в руки Бога живого!

Від гр. кат. Митрополичого Ординарія.
† АНДРЕЙ — Митрополит.

ОБОВ'ЯЗОК ДУШПАСТИРІВ лишатися в парохії і в найтяжчих хвилинах

Людський закон не може наказувати героїчних виявів, бо до них треба чесноти, яка значно перевищає всяку людську силу.

Є однаке винятки, в яких і людське право може накладати обов'язок геройських чинів. Таке діється у випадках, в яких йде про конечність загального добра. Так напр. жовнір може бути обов'язаний до витривалого на небезпечній стійці.

У твердженінні, яким не допускається наказу геройських вчинків людським законом, треба додати слово „само собою”, — тоді власне, коли обов'язок геройських діянь не походить зі самого закону, але в більші частині з волі людини, що, приймаючи уряд, чи якісь обов'язки, включно приймає й такі незвичайно тяжкі обов'язки геройських чинів. Так напр. лікар, приймаючи уряд лікаря, тим самим приймає й обов'язок лікування навіть й заразливо недужих з небезпекою власного життя. Також душпастир приймає на себе обов'язок заохомлювати недужих, в часі поширення з небезпекою власного життя. Також і кожний священик присягає в день рукоположення не відступати від церкви й парохії, що йому присвячена: „до скончанія віка моего”.

в'язана до таких діянь. Немилім було б положення, в якому б ніхто не принимав би обов'язку услугувати хорім, чи хоронити умерших.

Але навіть і без участі своєї свободінії волі може бути людина обов'язаний під тяжким гріхом не опускати душпастирської своєї посади, навіть в дуже тяжких обставинах, де для залишення на місці треба геройчно чесноти. Факт, що в якісь добі історії нашої Церкви духовенство „настрашивши там, де, може й не було страху”, як каже св. Письмо, масово опустило б зі страху свої душпастирські становища і залишило б цілі околиці, позбавлені душпастирської опіки, — був би ганебним доказом браку душпастирської розваги і душпастирської жертвенності. Воєнні обставини наших часів прибрали такий вид, що Ординаріят зобов'язаний пригадати душпастирям їх присягу і принципи церковного права, і ті засади, яких Ординаріят держатися буде в справі

уділовання душпастирям, які прохатимуть чи диспензії від обов'язку резиденції, чи відпустки на довший, або коротший час.

Передусім мусить Ординаріят пригадати Всеч. Духовенству принцип церковного права, до якого приміниться АЕп. Собор, силою якого парох або завідатель, що самовільно опускає парохію, тим самим перестає бути парохом чи завідателем, — так якби зі свого уряду зрезигнував. Тієї засади будемо стисло придергуватися. Однаке, у випадку, як парох, чи завідатель парохії покине нерозважно свою посаду і до 30 днів вернеться на своє місце, Ординаріят простить йому провину і залишить його душпастирем на тій самій посаді. Або іншими словами: Тому, що факт опущення парохії мусить бути доказаний, чи загальну знаній і нечесного діяння не можна припускати поза випадками першості, Ординаріят буде уважати тільки тих священиків як таких, що опустили свою посаду, які виїхавши, до місяця до парохії не вернулись. З цим днем вони тратять право до парохії, без огляду на те, чи були канонічно інститурованими парохами, чи тільки Ординаріятом назначеними завідателями. З цим днем також відбирає їм Ординаріят юрисдикцію до слухання словіді в епархії і право проповідати та учити католицизму.

Коли парох або завідатель опустить парохію, а має свідоцтво з цього ж самого ще року, що є священиком, без ніякої цензури, може на основі цього свідоцства бути допущеним до відправи Служби Божої. Це свідоцтво т. зв. „целебрет” не має однаке ніякого іншого значення, як тільки це одно, що хтось є священиком і може бути допущеним до Служби Божої. В ніякому випадку не може це свідоцтво мати значення доказу духовної посади, яку хто займає. Таке свідоцтво тратить також значення після упливу року, у якому видане.

Духовенству треба пам'ятати і взаємно собі часто пригадувати одиноко важливий і святий приклад, а найчастіше й одиноко правдиву Божу і мудру раду Христа-Спасителя. „Я пастир добрий; пастир добрий кладе свою душу за своїх вівці. А наємник, що не є пастирем і для когось вівці не свої, бачить, що йде вовк і покидає вівці і втікає; а вовк пориває їх і розганяє. А наємник утікає і не дбає про вівці” (Іо. X. 11—13).

Можуть бути випадки примусового виїзду, так пароха як і вірних. В таких випадках душпастир не змушує покидати частину парохіян, а саме тоді, як людей зі села евакуюють до двох або більше різних околиць. В такому випадку душпастир повинен по змозі триматися більшої частини парохіян. Коли б це однаке було фізично неможливе, повинен дальнє працювати, хоч би і для меншої частини, а старатися про урегулювання справи через Ординаріят, або, як це неможливе, через деканат.

Добровільна евакуація нічим не різиниться від добровільного залишення парохії. Наколи б заживо випадок примусової евакуації самого пароха без вірних, то ця обставина мусить бути канонічно доказана, на коли є наведена, як оправдання евакуованого священика, що покинув парохію. Такий священик, змушений опустити парохію, повинен в першій хвилі свободи вернутись до неї, або коли це неможливе, річ предложити церковній владі.

Коли однаке священик має якісь важливі причини змінити місце перебування, мусить справу предложить Ординаріятові, оскільки можливе на

руки декана. Такі бажання буде Ординаріят трактувати індивідуально. До другої епархії Ординаріят може лише тоді священикові дати відпустку, коли знає позитивно, що другий Ординаріят може його прийняти і дати йому душпастирську посаду. Катихітів уважає Ординаріят за душпастирів; вони з молоддю своїх шкіл зв'язані обов'язком догляду і духовної опіки, навіть тоді, коли школа замкнена. І цей обов'язок триває щонайменше до року після розв'язання школи, хіба, що молодь школи евакуована або перенесена до іншої місцевості.

Л. АЕп. Відом. ч. 4.

НАДЗВИЧАЙНІ ВЛАСТИ, дані деканам і священикам на час евентуальної перерви комунікації з Ординарієм

На часи, в яких Духовенство було б відділене від духовної влади, себто від Ординарія чи Генерального Вікаріяту, уділяє Митрополичий Ординаріят усім сповідникам, що мають судовляти в епархії, надзвичайні влади, яких вони можуть уживати вже в хвилі, коли комунікація поштою буде так утруднена, що не можна надіятися відповіді на поданняскорше, ніж до трьох тижнів. Від цієї хвилі кожний сповідник може розрішати каянників від всіх випадків:

- 1) Задержаних Ординарієв чи з церковного, чи загального закону, чи епархіяльного розпорядку або закону.
- 2) Від усіх клятв, застережених Ординаріятові церковним правом.
- 3) Від всіх клятв, спеціально застережених Ап. Престолові.

В трьох найтяжчих випадках, застережених Ап. Престолові „specia-
lissimo modo“ а це: зневаження Найсв. Євхаристійних Видів, розрішення участника в нечистому грісі, і в прямому нарушені печати сповіді, може кожний священик розрішити каянника, з тим однаке обов'язком, що до місяця від хвилі, коли рекурс до Ап. Престола буде можливий, (S. Poenitentiaria) за посередництвом сповідника справу ще раз представити з проханням про покуту. Наколи би цього обов'язку до місяця не сповинив, впаде після місяця в ту саму клятву.

Сповідник, уділяючи каянникові розрешення від задержаного гріха, є обов'язаний поучити його про це задержання і про евентуальний обов'язок віднести до Ап. Престолу. Мусить також від каянника, що про задержання даного гріха зізнав і може другий раз в той сам гріх попав, жадати незвичайних виявів покаяння, щоб забезпечити і важливість розрешення і постійність покути.

ДАЛЬШІ ВЛАСТИ, уділені Деканам, на час перерваної комунікації з Ординарієм

- 1) Міняти прості обіти на інші добрі діла.
- 2) Замінити, в разі конечної потреби, церковне правило на три повні правила св. Пахомія. (Повне це правило складається: начало обычне,

прийдіте..., Помилуй мя Боже..., Вірую..., 100 разів Ісусова молитва: „Господи Ісусе Христе Сине Божий помилуй мя грішного“, Достойно есть..., Отпуст.)

3) Уживати священикам світської одягі, коли це потрібне, для сповідування душпастирських обов'язків.

4) Позволяти в поодиноких випадках істі м'ясо і набіл в часі посту, однаке ніколи загально цілій громаді, а тільки поодиноким вірним.

5) Благословити чаши і дискоси.

6) Позволяти в неділі і свята, з винятком Великодної Неділі і П'ядє-
сятниці після вислухання Служби Божої зайнятися тяжкими працями.
Коли вислухання Служби Божої неможливе, повинно бути заступлене відповідними молитвами.

7) Читати і переховувати заборонені книжки, які треба знати до душпастирської праці.

8) Позволяти правити Службу Божу поза церквою, без служачого, в разі конечної потреби.

9) В разі конечної потреби, тайно нести св. Причастя до недужих, і для ужитку недужих св. Тайни переховувати в приличному укритому місці.

10) Недужим, які стало не можуть опускати місця, давати Причастя після зажиття лікарства, або необильного напітку.

11) Священикам, монахам і інокиням позволяти те саме і щодня, однак ніколи перед Службою Божою.

12) Уділяти умираючим совершеного відпustу, що його осягають через приняття з Божих рук смерти і через побожне взивання імені Ісуса устами, коли це можливе після Сповіді і Причастя. (Форма означена в Требнику).

13) Уділяти совершеного відпustу в день першого Причастя.

14) Як теж і всім тим, які є приявні при торжестві, при захованні приписаних умовин.

15) Благословити одним знаком хреста хрестики з металю або дерева і прив'язувати до них всі відпусти т. зв. „хрестної дороги“. Умови відпustів: 1) на хресті мусить бути представлена Разп'яття, 2) хто хоче набути відпust, той, чи недужий, чи ув'язнений, чи живе в околиці, де нема священика, з тим хрестом в руці відмовить з думкою про страсті Христові 20 Отченаш, Богородице... і Слава..., розкладаючи ці молитви на поодинокі стації Хрестної Дороги, додаючи до 14 стацій 5 в пам'ять Пресв. Ран Ісуса Христа, а одно по думці св. Отця. Якщо йде про тяжко хворих, яким тих 20 Отченаш, Богородице Діво і „Слава“ є затяжко відмовити, вистачає поцілувати цей хрест з почуванням цікого жалю або навіть тільки глядіти на нього, додаючи, коли це можливе, іншу молитву в пам'ять мук і смерти І. Христа.

16) Всім деканам і священикам надає Митрополичий Ординаріят повний відпust у привілейованого престолу 4 р. в тиждень, під умовою, що за Службу Божу з тою властю відправлену, не будуть приймати більшої „стипендії“.

Всіх властей, даних для добра вірних, є обов'язані всі священики уживати безоплатно.

17) Ті самі власті дістають священики, які між ними, а їхніми деканами перервана комунікація.

FACULTATES CIRCA MATRIMONII SACRAMENTUM

- Dispensandi super cognatione spirituali.** 9. Dispensandi ab impedimento cognitionis spiritualis praeter quam inter levatum, baptizantem et baptizatum.
- Dispensandi super publica honestate.** 10. Dispensandi super impedimento publicae honestatis, iustis ex sponsalibus proveniente.
- Dispensandi super criminis.** 11. Dispensandi super criminis impedimento, neutro tamen coniugum machinante, tam in matrimonii contractis renovato secreto o partibus consensu, quam in contrahendis, iniuncta in utroque casu gravi poenitentia salutari; nec non restituendi ius amissum petendi debitum.
- Dispensandi super coniugis sanguinitatem et affinitatem.** 12. Dispensandi in tertio et quarto consanguinitatis et affinitatis gradu simplici et mixto tantum, et in secundo, tertio et quarto mixtis, tam in contractis quam in contrahendis: et etiam, quoad contracta, in secundo solo, dummodo non attingat primum, cum iis qui ab haeresi, vel schismate, vel infidelitate convertuntur ad fidem catholicam, datis, si una pars tantum convertatur, cautionibus ab Ecclesia praescriptis, et in praefatis casibus prolem susceptam declarandi legitimam.
- Conditions in dispensationibus.** 13. Hae vero dispensationes matrimoniales, videlicet n. 9, 10, 11, 12, non concedantur nisi cum clausula: „dummodo mulier rapta non fuerit, vel si rapta fuerit, in potestate raptoris amplius non existat“ et in dispensatione tenor huiusmodi facultatis inseratur, cum expressione temporis ad quod fuerint concessae.
- Dispensandi super affinitatem ex copula licita.** 14. Dispensandi Catholicos sibi subiectos super impedimenta primi gradus simplicis vel etiam mixti cum secundo affinitate ex co-tatis ex copula licita provenientis in linea collaterali, dummodo iusta ac legitima causa concurrat, in matrimonii tam contractis quam contrahendis.
- Dispensandi super affinitatem ex copula illicita.** 15. Dispensandi, iusta tamen ac legitima concurrente causa Catholicos sibi subditos super primo et secundo gradu simplici et mixto affinitatis ex copula illicita, sive occulta sive publica provenientis, in linea sive collaterali sive recta, dummodo si de linea recta agatur, nullum sit dubium, quod coniux possit esse proles ab altero contrahentium genita, in matrimonii tum contractis quam contrahendis.
- Dispensandi super votis.** 16. Dispensandi — ad effectum tantum matrimonii contrahendi — super voto simplici virginitatis, castitatis perfectae, non nubendi, suscipiendo ordines sacros et amplectendi statum religiosum.
- Cumulandi dispensationes.** 17. Cumulandi dispensationes super impedimentis matrimonialibus circa quae eidem Ordinario facultas datur, ita ut, uti etiam possit in casibus, in quibus duo vel plura simul concurrent ex praeditis impedimentis; nec non concurrente quoque impedimento mixtae religionis, si pro huius dispensatione concedenda facultatem iam obtinuerit; accendentibus tamen iustis iisque gravibus causis, et in urgentioribus casibus, pro quibus tempus non suppetat recurrendi ad Sanctam Sedem, et dummodo singulae facultates, sive primitus ab Ordinario obtentae sive ei renovatae, adhuc perdurent, et si agatur de facultatibus pro certo casuum numero, taxative eidem concessis, hunc numerum non excedant.

Sanandi, in radice,

18. Sanandi et convalidandi in radice per se vel per ecclesiasticum virum ad hoc expresse deputandum, matrimonia ob aliquod impedimentum invalide contracta, dummodo utraque pars in consensu de praesenti perseveret.

Ipse vero dispensans, in hoc munere explendo, declarat se agere nomine Sanctitatis Suae, et tamquam ab Apostolica Sede specialiter delegatum; serio moneat, si matrimonium sit criminose invalidum, de gravissimo patrato scelere, salutares poenitentias imponat, et a censuris alisque ecclesiasticis poenis ob praemissa quomodolibet incurris absolvat; simulque declarat ob hanc dispensationem sic concessam et acceptam matrimonium fieri validum ac legitimum, et indissolubile evadere iure divino, prolemque sive susceptam sive suscipiendam exinde legitimam habendam esse. Cum autem de matrimonii validitate in foro externo constare debeat, Ordinarius nomina, cum reliquis personarum consuetis indicationibus, in regestis matrimoniorum secretorum describi iubeat, simulque autographum documentum concessionibus, communicationis, acceptationis, absolutionis et declarationum ut supra factarum, servetur in Curia Episcopali, et exemplar authenticum sedulo custodiendum tradatur parti cui interest.

In concedenda autem convalidatione vel sanatione in radice, et quod attinet ad prolis legitimationem pree oculis habeat normas quae in appendice referuntur, cf. C. I. C. c. 1133—1140.

Sanandi in radice matrimonii invalidum, pro suo prudenti iudicio et conscientia, dummodo inter caeteros utriusque partis consensu perseveret, et moraliter certum sit tholicum et partem acatholicam universae prolis tam natae quam nasciturae baptismum catholicum et catholicam educationem non esse impedituram, sive per se sive per alium ecclesiasticum virum ab ipso Ordinario specialiter deputandum, preevia dispensatione super impedimentis juris ecclesiastici quae forte exortura sint.

Ipse vero dispensans serio moneat partem catholicam de gravissimo patrato scelere, salutares ei poenitentias imponat, et a censuris absolvat, si matrimonium contractum fuit coram ministro acatholicis; simulque ipsi declarat, ob hanc dispensationem ab ea acceptam, matrimonium fieri validum et legitimum, et indissolubile evadere iure divino, et prolem, sive susceptam sive suscipiendam, legitimam habendam esse.

Eidem insuper parti catholicae imponat atque declarat oblicationem, qua semper tenetur, implendi conditiones ab Ecclesia praescriptas: videlicet de conversione coniugis ad fidem catholicam pro viribus curanda, ac de universa utriusque sexus prole in catholicae religionis sanctitate baptizanda et educanda, non obstante, si forte adsit, legum civilium oppositione.

Cum autem de matrimonii validitate in foro externo constare debeat, Ordinarius nomina, cum reliquis personarum consuetis indicationibus, in regestis matrimoniorum secretorum describi iubeat, simulque autographum documentum concessionis, communicationis, acceptationis, absolutionis, et declarationum a parte catholica ut supra factarum, servetur in Curia

Episcopali, et exemplar authenticum eidem parti catholicae sedulo custodiendum tradatur.

Ordinarius, in hac sibi concessa facultate explenda, expressam faciat mentionem Apostolicae delegationis.

Dispensandi
urgente mor-
tis periculo.

20. Urgente mortis periculo, locorum Ordinarii, ad consutis periculo, lendum conscientiae et, si casus ferat, legitimatiōni proliis, possunt tum super forma in matrimonii celebrationē servanda, tum super omnibus et singulis impedimentis iuris ecclesiastici, sive publicis sive occultis, etiam multiplicibus, exceptis impedimentis provenientibus ex sacro presbyteratus ordine et ex affinitate in linea recta, consummato matrimonio, dispensare proprios subditos ubique commorantes et omnes in proprio territorio actu degentes, remoto scandalo, et, si dispensatio concendatur super cultus disparitate aut mixta religione praestitis consuetis cautionibus*).

Dispensandi
in circum-
cedenti numero expressis,
pokstantis gra-
vissimis.

21. Possunt quoque Ordinarii locorum sub clausulis in praecedenti numero expressis, dispensationem concedere super omnibus impedimentis, quae in praecedenti numero memorata sunt, quoties impedimentum detegatur, cum iam omnia sunt parata ad nuptias, nec matrimonium, sine probabili gravis mali periculo, differri possit usque dum a Sancta Sede dispensatio obtineatur.

Haec facultas valet quoque pro convalidatione matrimonii iam contracti, si idem periculum sit in mora nec tempus suppetat recurrendi ad Sanctam Sedem.

ПРОМОВА ІХ В.ПРЕОСВЯЩЕНСТВА МИТРОПОЛИТА КИР АНДРЕЯ НА ЗАКІНЧЕННЯ IV АЕП. СОБОРУ, ДНЯ 11. XI. 1943.

Всев. Богові хвала і подяка. Ми кінчимо четвертий АЕп. Собор від початку війни. В цих Соборах ми старалися в дусі християнського покаяння пізнати і по змозі поправити всі промахи християнського життя вірних і душпастирської праці священиків та в декретах і правилах ми з безоглядною майже щирістю признавалися до того, що уважали за прогріх і широко змагали до удосконалення душпастирської нашої праці.

Цьогорічний Собор у правилах про єдність порушує незвичайно важливу справу. Трудно наперед сказати, чи ці рішення будуть успішні, але видається певним, що й невеликий успіх буде мати правдиве значення для християнського і національного життя. Того успіху можна надіятися і з уваги на надзвичайні обставини, серед яких відбуваємо сьогоднішній останній святочну сесію Собору.

*) In eisdem rerum adjunctis et solam pro casibus in quibus nec loci quidem Ordinarius adiri possit, eadem dispensandi facultate pollet tum parochus, tum sacerdos, qui matrimonio assistit, tum confessarius, sed hic pro foro interno, in actu sacramentalis confessionis tantum.

Ми зібралися в відновленому і в відмальованому катедральному храмі. Ще перед трьома місяцями не можна було навіть мріяти про те, щоб докінчити в цьому році зачате довго перед війною, а перерване і війною і пожежею в 1941. р. відновлення катедри. Коли перед несповна трьома місяцями Об'єднання Укр. Купців, а відтак Об'єднання Укр. Ремісників зложили на ціль відновлення катедри початкові фонди, заявляючи готовість і дальшої помочі, майже ніхто не думав, щоб до діла можна було вже цієї осені приступати. Пожаром був так знищений тинк, що треба було широкі площи заново тинкувати. Видавалося неможливим, щоб тинк так скоро висох. Видавалося неможливим, щоб знайшлося золото до позолочення капітелей, як передбачував давно зроблений план реставрації. Видавалося неможливим, щоб мистецькі роботи могли бути перед осінною непогодою розпочаті. Оскільки більше ніхто не вірив у можливість їх викінчення. Непереможною трудністю видавалося робити всякі умови про роботи. В дійсності було неможливе навіть в приближенні означити, яких великих треба було фондів на віднову. При найбільшій жертвеності укр. купців не можна було напевно рахувати, що ця жертвеність допоможе всякі труднощі поконати.

Все те, що видавалося неможливе і нездійсните, виявилось можливе, бо й найбільші перешкоди усуваються тоді, коли Бог якесь діло благословить і хоче його довести до кінця. Перед двома місяцями зачаті роботи так, якби закінчені; лишається ще вирівняти тільки дрібниці.

I коли приходиться останню святочну сесію цьогорічного Собору відбувати в прегарно відновленому храмі, коли до праць Собору неначе приходиться сьогодні доложити признання і подяку нашим купцям, ремісникам, Українському Комітетові у Львові, при якому об'єднуються, інженерам, усім робітникам, а передусім мистеців, що вів мистецьку стоянку робіт, та інженерів, що вів їх технічну сторінку, то годиться бачити в цьому збігу обставин неначе знак даний з неба, що Всешишній наші молитви і жертви приймає та їх благословить. Такого підйому треба нам у цих важких часах, де наближаємося до хвилини, що в ній буде рішатися доля нашої Церкви і нашого Народу, а обставини такі темні й жахливі, що нізвідki від людей немає найменшого промінчика надії на щасливе розв'язання положення. Правильно в таких часах треба очікувати проміння надії з неба. I цей промінь надії нині даний нам у тій незвичайній, майже чудесній помочі, даний у дуже трудному ділі.

Без пересадного принимання за чудесні події кожного більшого успіху в житті, годиться, думаю, бачити в відновленні нашої катедри промінь надії з неба хоч би тому, що в подібних переломових хвилинах два роки і чотири роки тому назад ми за кожним разом мали незвичайні події, які все показалися пізніше ясними, очевидними доказами Божого Прорвідіння.

Чотири роки тому назад, кілька днів після початку війни і в день перед хвилиною, в якій розійшлася вістка, що червона армія перейшла кордон Галичини, гарматне стрільно вдарило в мій дім, так що в промені 3 до 4 метрів довкола місця, де розірвалося, зібрані були всі мешканці моєго дому до одного, і нікому нічого не сталося, тільки одному завдана була невелика рана. Ми тоді цю подію прийняли як зарядження Божого Прорвідіння, від якого ми набрали сильної надії, що при страшнішому вибухові, яким було заняття Галичини большевиками, понесемо тільки відносно малі втрати.

Так само, коли два роки тому назад одної днини всі мешканці святоюрських забудувань стояли під „стенкою” і вже був даний наказ арештувати і перевести їх на вул. Лоцького, а відтак той наказ був чи відкладаний, чи невиконаний з невиясненої причини, а на другий день, 27. червня, в празник Сострадання Преч. св. Богородиці і Христового Серця, запальна бомба обсыпала всі domi довкола св. Юра запальними, які викликали в одній хвилині вогонь в бані катедри, в обох крилах капітульного дому, на горищі мого дому і в дерев'яній каплиці, на площі перед церквою, а ми не мали ні пожежної сторожі, ні сикавки, ні більшого збірника води, ні помочі від людей, тільки кількох сусідів та мешканців дому змогли погасити, чи обмежити вогонь, і в дві години після початку пожежі всі спокійно вернулись до своїх занять, — тоді ми всі, очевидці тієї події, прийняли її як дивний знак Божого Провидіння, даний на те, щоб піддержати надію, що наша Церква і Нарід потерплять може, багато, але й найтяжчі моменти скінчаться все добром.

Зазнавши двічі в переломових хвилинах надзвичайних знаків Божого Провидіння і Милосердя, ми можемо, й повинні бути певні, що Бог нас і на майбутнє не опустить, що все для нашого Народу і нашої Церкви закінчиться добром, — таким тривалим, як бувають усі туземні справи, а таким позначенням знаком надприродної Божої справи, що є певним знаком будучого, вже на віки тривалого добра в небі.

Кінчимо цей АЕп. Собор в таку поважну хвилину нашої історії, що маємо багато причин побоюватися такої катастрофи, якої наш народ ніколи ще не переживав, ані в найлотіших часах татарських наїздів, ані в часах руїни, ані в тих часах, що наступили після полтавського погрому. Видеться, що великими кроками зближаемося до такої катастрофи. А ніхто з нас не знає, що робити, щоб її затримати!

А ця катастрофа грозить нам не тільки зі зовні, але й як наслідок нашого власного поступування!

Зовнішня буря, що шаліє над Наддніпрянською Україною, зближається до нас. В ній пропадає там, може, більша і ліпша частина українського народу, — гине, фізично пропадає.

Найліпші громадяни, представники всіх національних організацій, об'єднань, союзів і товариств в імені всіх зорганізованих українців Львова, з острахом перед будучими небезпеками перестерігають народ перед роз'єднанням, перед анархією, перед впливом ворожих комуністичних сил, що удають українських націоналістів, або на них впливають. Уважають своїм святим обов'язком остерегти народ і розкрити всім очі на цю пропаст, куди намагаються завести нас вороги і обманені люди, сіючи тривогу і намовляючи до протизаконних діл, до невиконування воєнних повинностей, до непослуху законам і наказам воєнного часу.

Хто ж зі священиків не поділяв би побоювань та бажань світської інтелігенції?

На один тільки уступ чи висказ відозви не можемо згодитися. Знаходимо в ній такі слова: „Пам'ятаймо, що нині в часі тотальної війни, — війни не тільки армії, але війни цілих народів проти народів, діє у світі суровий закон збріної відповідальності”.

Ці слова можна так розуміти, що кільч збріної відповідальності уважаємо законом, хоч певно не така є гадка авторів відозви. Безперечно, „за невідповідальні вчинки збаламучених одиниць”, а можна додати „за намірені злочини провокаторів можуть відповідати родини і цілі села”.

В таких часах одинока наша надія на милосердя і поміч Всешинього. Тому мусимо безнастінно вірних заохочувати до усильних і покірних молитов за нарід. Мусимо також безнастінно пригадувати вірним, що незаховання Божих заповідей, кожний смертний гріх заслугує на кару Божу, що поза Божим законом немає для народу життя.

Тому взываю всіх Отців до відправлювання Молебнів при виставленні Найсв. Тайн з молитвами і ектеніями, приписаними в часах „всенародної скорби”. Від початку війни має кожний священик обов'язок до мирної ектенії додавати кілька завізвань на час всенародної біди. В тому самому наміренні відправляйте Отці такі Молебні, а Бог вислухає наших покірних молитв і дійдемо до справедливого миру для многострадальної Батьківщини.

Пам'яти О. Димитрія Дионізія Ткачука,protoархімандрита оо. Василіян.

Дня 24. I. помер в Римі перший архімандрит відновлених Васи, ліян о. Димитрій Дионізій Ткачук.

Покійний був зразковим монахом, строгим для себе, трохи строгим і для підчинених. Ця строгість проявлялася передусім в цьому, що дуже дбайливо стеріг монашої дисципліни. „Так приписано” „Цього вимагають правила” — то був для Покійного найважніший аргумент при зарядженнях або ділах. Очевидно, не могло обйтися без випадків, в яких треба було конечно увільнити когось від обов'язку правила, але й тоді кожний з підвладних розумів, що тільки неначе з конечності отримав позволення, — що архімандрит нерадо когонебудь звільнє від обов'язків правила. Ця прикмета архімандрита була, може, найважнішою його прикметою для цілої конгрегації. Може бути, що з приводу цієї прикмети та з приводу особистої побожності небіщика Бог благословив Чинові в літах його архімандритування. Бо безперечна річ, що Бог Чинові благословив, коли дав конгрегації так розростися. Вправді вже перед обняттям заряду Чина і довго перед тим, мали Василіяни цвітучі місії в Канаді і Бразилі, але за нього вже повстали дві, чи навіть три, хоч ще неповні, однак вже розпочаті провінції — югославянська, мадярська і найстарша з тих нових: карпато-українська. Його також заслугою було те, що Василіяни вернулись в посідання давної своєї римської церкви св. Сергія і Вакха та великої колегії, що була побудована біля цієї резиденції коштом папи Льва XIII і цісаря Франц Йосифа. Лише ті, що під ним були на новіціята, або в якімсь монастирі, де він був ігуменом, ті лише, що могли зблизька придивлятися його способові виховування новиків, або веденням монастиря, могли б дати нам портрет покійного архімандрита, як учителя новиків, або настоятеля в Чині.

Мусів він бути добрим магістром новіціяту, коли йому настоятелі кількома наворотами поручали перше виховання монахів. У ряд магістра, — це сказати б найважніший уряд в монашому чині. Бо від нього в найбільшій мірі зависить аскетичний дух тієї молоді, що після новіціяту зачинає студії у філософічній і богословській школі Чину.

Завданням магістра передусім розвивати і скріпляти монаші по-кликання. Молодь, що зголосується до новіціяту, часто не здає собі

справи з того, чим є монаше покликання і як з ним обходиться, щоб допровадити до повного розцвіту. До цього служать і конференції, які магістер має три рази в тиждень і наука катихизму, так само три рази в тиждень, і розмови з кожним з новіків зокрема. Я сам мав честь бути таким магістром ще в тих часах, коли василіянський новіціят знаходився в Добромульському монастирі, в р. р. 1892. чи 1893 до 1896. і признаюся, той час був для мене повним такого ідеального щастя і супокою, що поза шими літами я рівного щастя ніде і ніколи не зазнав.

Магістер новіціяту бере участь в якісь місії чи реколекціях хіба у виняткових випадках. Рідко коли проповідає навіть в монастирській церкві, бо цілій зайнятий працею над новіціятом, а очевидно, що працю мусить зачинати від себе самого. В василіянському Чині, природно, мусів магістер, — так завсіди називали учителя новіціяту, — пізнавати правила Чину, у нас обширніші і коротші правила св. Василія.

Приступаючи до них з модерними поняттями правила, як закона, ум молодого магістра мусить піддаватися усильній умовій руханці, щоб зрозуміти, яким чином правила св. Василія є „законами монашого життя“.

Трилітня тодішня праця над св. Василієм стала в моєму житті підставою довголітньої боротьби перекладчика з грецьким текстом св. Отця. Над правилами св. Василія я не переставав працювати аж до хвілі коли удалося мені видати переклад „Аскетичних творів св. Василія“ в р. 1929.

Чи о. Ткачук як магістер новиків переходив, так як я, довгу боротьбу з самим собою, метою якої було знайти в св. Василію провідника і учителя монашого життя і для нашої молоді, — не знаю. Думаю, що, може, о. Ткачук практичним змислом, яким відзначався, лекше давав собі раду з тими труднощами, ніж я. Йому певно і на думку не приходило шукати св. Василія в грубих томах острожського видання „Постнических правил“, ані в одиночному польському перекладі, якого текст ми мали в новіціяцькій бібліотеці оськільки пам'ятаю єзуїта о. Рудка. Острожське видання було рідкістю і не знаходилося в бібліотеці Василіян. Дотого було воно майже дослівним перекладом грецького тексту, так, що треба було заглядати до оригіналу, щоб зрозуміти переклад. Не дуже яснішим був й польський переклад. Оба ці твори не до ужитку для потреб магістра, що хоче давати монашій молоді правила монашого законодавства.

О. Ткачук брав цю справу простіше. Він вдоволявся короткими текстами винятками з правил св. Василія, які менше більше знаходяться у всіх підручниках аскези, а вже про слов'янські переклади і острожські видання не дуже журився. Тому був він певно значно ліпшим магістром ніж я, що через три роки, здається, досить марно мусів словниги обов'язки магістра, коли після трьох літ праці перенесли мене 1896. р. на ігумена до Львова. Над передаванням новикам правил св. Василія не треба було, може, стільки журитися. Бо вистачало їм пояснювати конституції, себто текст новоaproбованого в Римі витягу з правил і звичаїв василіянського Чина, уложеного о. Щепковським на підставі давніх конституцій василіянських, виданих в Почаєві під кінець XVIII стол.

Другою працею магістра новиків було давати новикам реколекції. Конституції вимагали, щоб кожний новик бодай раз на новіціяті зробив те, що ми називали місячними реколекціями. Винятками чи взагалі скороченням цих місячних були 8-дennі реколекції, які мали всі монахи відправляти раз на рік. Реколекції давав новикам звичайно магістер. При реколекціях мав провідник, себто магістер (в нашому випадку) 5 разів денно промовляти до реколектантів; мав давати їм конференцію о 9. чи 10. год. „точки“ до розважань $\frac{1}{2}$ 11, о 3. 6. і $\frac{1}{2}$ 9 увечір. Коли реколекції тривали тільки 8 днів, то вже чималою було це працею тих 40 промов добре підготовити і виголосити. А коли мали тривати місяць, то праця видалася дійсно тяжкою. В дійсності однаке була вона і нетяжка, і незвичайно мила, — передусім з приводу глибокого мовчання, яке заховував цілій новіціят в тому св. часі духовних вправ. Щоби не замучувати молодих новиків при місячних реколекціях, які я давав, — а давав я їх три рази, — всі ми виходили після обіду на щоденний, майже одногодинний прохід. Новики, а перед ними „кандидати“ (так називалися необлеченні ще в монашу рясу) виходили з монастиря в мовчанні і йшли тією стежкою, що від криниці, за церквою, влів лісом йшла майже до села чи міста Добромуля. Громадка цих тридцять кількох молодих людей, що в мовчанні і глибокому скупленні переходила через ліс, була б робила немале враження на людей, наколи б були пі стрічали. Але добромульський монастир побудований на такому безлюдному місці, що, переходячи з новіціятом у всіх напрямах оточуючи ліси, я не пам'ятаю, щоб ми колинебудь стрінули кого з людей.

Місячні реколекції не мусили тривати конечно цілій місяць: звичайно кінчилися двадцять котримсь днем. Обнимали вони 4 тижні, але також не конечно семиденні. Перший тиждень тривав часто 8 або й 9 днів і був присвячений ділу покаяння. Після короткої однодневної перерви зачинався другий тиждень, посвячений ділу просвічення ума науковою І. Христа. Тривав 5—6 днів. В цьому тижні дуже широко переходилося справу монашого покликання. Відтак наступали ще два „тижні“, по 4 або 5 днів, в яких розважувалися в першому Христові страсті, в другому Воскресенні Спасителя. Я досі зберіг схему трьох місячних реколекцій, які я давав. До неї й заглядаю часом, коли прийдеться мені вибирати предмет якої реколекційної конференції.

Зі сказаного кожний пізнає, що в практиці реколекції опиралися завсіди на книжці св. Ігнатія: „Exercitia spiritualia“ — „Духовні вправи“.

Даючи часто духовні вправи, провідник поглиблював собі предмет конференції чи точок і збирав обильний матеріал текстів св. Євангелія, чи взагалі, взятих зі св. Письма. Так роблені чи так дані духовні вправи, приносили реколектантам великий пожиток. Вони давали їм не тільки рямці власного життя духовного, але й на будуче рямці душпастирської праці.

О. Ткачук мусів бути і дуже добрим ігуменом монастиря. Припаково так складалося, що поза богословськими студіями ніколи не були ми оба в одному монастирі. Також о. Ткачук ніколи не був ні ігуменом ні еромонахом в котромусь з монастирів львівської АЕпархії. Але хоч я й не мав нагоди приглядатися йому, як ігуменові, то напевно можу сказати, що мусів він бути добрим ігуменом. Мав усі прикмети доброго настоятеля: любив порядок і точність, був трохи

вимагаючим, трохи ригористом в примінюванні правил, трохи, може навіть приклонником параграфу. Це все — великі прикмети ігумена. Одного може, бракувало йому: Був зимний і не легко було йому людям показати своє люб'яче серце. Така вже була його вдача. Зате мав ще одну, дуже велику прикмету ігумена: Був добрим моралістом. Не знаю, чи коли був професором моральної. Бував ігуменом в тих монастирях, в яких були богословські студії, тому правлоподібно мусів бути професором моральної. Не знаю також, чи в монастирях, в яких був ігуменом, провадив т. зв. „казуси“, себто, чи скликував священиків монастиря, болай раз у м'яць, або й раз в тиждень, для розв'язування випадків з моральної. Але бачу його, як нпр. в моральній диспушті відкликається на сентенцію нпр. Лемкуля і шукає й в двох грубих томах моральної.

Наше покоління училося моральної богословії ще зі старого Гурого (Gury), доповнюючи його Лемкулем. Щойно перші покоління „інебруковців“ зачали впроваджувати богословію Нольліна, значно яснішого і коротшого від Лемкуля, може й трохи менше ригористичного, щоб не сказати ліберальнішого.

Чайже розв'язування випадків моральної, — то одна з тих установ, що найбільше виробляє добрих моралістів і добрих сповідників. Треба цей звичай дуже захвалювати і поручати священикам, особливо, коли їх більше живе в одному місті. Є це саме одна з моїх ідеалів, ніколи досі несповнених, посылати випадки до розв'язування на деканальних соборчиках.

О. Ткачук був накінець й добрым товарищем для своїх по чині братів. Ніколи не був пересадно веселий, завжди повздерганий в сміху і розмові, але завсіди для братів чесний та зичливий, а передусім вірний, усім традиціям, по яким щось належалося гостям, чи братам у монастирі.

Приходиться нам працюватись з о. Архімандритом в хвілі, коли не могли ми мати досі ніяких відомостей про подробиці недуги і смерті. То обставина, яка ділає це працювання з дорогим братом і товарищем тим прикрішим. Але прикроєті працювання для нас, монахів, злагіднені загальним звичаем поступати так, як Ап. Павло каже: „Ніколи не смутичися, як ті що не мають надії“. Митак й певні, що побачимося в іншому житті, що про наших померших навіть не можемо зі смутком говорити. Боліємо над стратою доброго робітника, провідника та проповідника, але наш жаль і смуток завсіди подіктованій тією чеснотою чеснот, якою є повздержність.

Василіянський Чин поніс з приводу смерті о. Ткачука велику страту. Тому й бажаємо цьому Чинові святих великих покликань, яких тепер так дуже буде треба, після цих сумних літ війни.

О. Ткачук не працював ніколи в Львівській Аепархії, але працював для неї і як магістер новіціяту, і як заступник протоігумена, і як архімандрит. Тому і Львівська Аепархія зобов'язана супроти нього до справжньої вдячності. Цей довг вдячності сплатимо, вписуючи ім'я Покійного в Аепархіальний Пом'янник.

Писано у Львові, в місяці лютні 1944 р.

† АНДРЕЙ, Митрополит,

ЗАРЯДЖЕННЯ І ОПОВІСТКИ

Regierung des Generalgouvernements
Hauptabteilung Innere Verwaltung
Abt. I. Staats- u. Kommunalverwaltung

Krakau, den 1. September 1943.

Ki. 2363/43 (B7—2)

An den

Herrn Metropoliten der griech.-kath. Erzdiözese Lemberg,
L e m b e r g,
St. Georgsplatz.

Betrifft: Unterabteilung Kirchenwesen

Hier: Zuständigkeit der geistlichen Behörden in Ehesachen

Die Vorschriften meiner Erlasse vom 28. Januar und 8. Mai 1943 über die den Geistlichen vor der Vornahme einer Trauung ohne vorangegangene Eheschließung vor dem Zivilstandesbeamten obliegende Prüfungspflicht der Volkstumszugehörigkeit der Eheschließenden werden nicht hinreichend beachtet.

Aus diesem Grunde ordne ich nunmehr an, dass die Geistlichen in jedem einzelnen Falle vor der Vornahme einer kirchlichen Trauung ohne vorangegangene Eheschließung vor dem Zivilstandesbeamten von den Ehepartnern die Vorlage der Kennkarten zu verlangen haben. Die Nummern der vorgelegten Kennkarten sind im Heiratsregister zu vermerken. Sind die Eheschließenden noch nicht im Besitz der Kennkarten, so darf die kirchliche Trauung nicht vorgenommen werden. Die Ehepartner sind vielmehr von dem Geistlichen anzuhalten, sich zunächst die Kennkarte zu beschaffen. Ich ersuche, die Geistlichen Ihrer Diözese — Ihrer Kirche — unverzüglich von dieser Anordnung in Kenntnis zu setzen und sie zu ihrer genauen Beachtung anzuhalten. Die Einhaltung der gegebenen Anordnung, insbesondere die regelmäßige Eintragung der Kennkartennummer im Heiratsregister bitte ich durch wiederholte Kontrollen nachzuprüfen

Im Auftrage
gez. Wilden

Begläubigt:
Barwiński
Angestellte

REGIERUNG
DES GENERALGOUVERNEMENTS
Hauptabteilung Innere Verwaltung
Abt. I. Allgemeine Staatsverwaltung
Staats- u. Kommunalverwaltung
Ki. 385/44 (B7—2)

An das
Griechisch-katolische Metropolitan-Ordinariat.

L e m b e r g
St. Juraplatz 5.

Betr.: Unterabteilung Kirchenwesen

Hier: Zuständigkeit der geistlichen Behörden in Ehesachen

Bezug: Dordg. Schrb. vom 18. Febr. 1944, Nr. 593/K.

Es kann nicht anerkannt werden, dass die Durchführung meines Erlasses vom 1. September 1943 zu einer unerwünschten Erschwerung von

Krakau, den 26. Febr. 1944.

Eheschliessungen im Generalgouvernement führen wird. Die Kennkarten-Aktion im Generalgouvernement ist zum allergrössten Teil bereits abgeschlossen, so dass sich die Einwohner des Generalgouvernements fast durchweg im Besitz der Kennkarte befinden. Soweit dies noch nicht der Fall sein sollte, sind die zuständigen Stellen angewiesen, die Kennkarten unverzüglich auszufertigen, wenn diese zum Zwecke der Eheschliessung benötigt werden. Hierdurch ist Vorsorge getroffen, dass die Eheschliessungen ohne Verzögerung erfolgen können. Sofern im übrigen das Mitteilungsblatt Ihrer Diözese in nächster Zeit noch nicht erscheinen kann, bitte ich, ebenso wie dies auch die anderer Diözese getan haben, meine Anordnung durch Rundschreiben Ihren Pfarreien unverzüglich zur Kenntnis zu bringen.

Im Auftrage.
gez. W i d e n

Beglubigt:
Barwinski
Angestellte

У СПРАВІ ВІДПРАВЛЮВАННЯ ДВОХ СЛУЖБ БОЖИХ У ОДНОМУ ДНІ.

Потреба народу в военному часі склопила Ап. Престіл дати Ординаріятам ширші власті щодо відправлювання двох Служб Божих у одному дні. Користаючись з тих властей, Митроп. Ординаріят многократно давав священикам право відправляти дві Служби Божі у неділі і свята, — завсіди однаке зі застереженням, що задержані будуть конечні умовини в уживанні цієї незвичайної влади. Такими умовами є, щоб священик не споживав при першій Службі Божій тих, нечисленних капель вина і води, якими змиває чашу і пальці, і щоб за другу Службу Божу не брав ніколи стипендії, а жертвував цю Службу на слаччення довгів АЕпархії за невідправлені Служби Божі помершими священиками, або за богослужебні фундації, яких калітуали з приводу воєнної девальноції цілком пропали. Власть відправляти в одному дні дві Служби Божі, удає Митроп. Ординаріят, пам'ятаючи на тяжку відповіальність в совісті, яку попосить за уживання твої незвичайної і великої влади, тільки, тоді, коли щонайменше сотка вірних не мала б змоги в неділю і свято брати участь у Службі Божій.

Беручи під увагу потребу, яку постійно відчуває християнський народ тих сіл і парохій, в яких не мешкає священик і якими завідує сусідній священик, Митроп. Ординаріят уділяє всім священикам, завідуючим постійно сусідньою парохією власті відправляти дві Служби Божі і в неділі і свята, в тих завідуваних ним ех currendo парохіях. Усім священикам, яким уділяється тим способом цю владу, Митр. Ординаріят кладе на совість тяжкий обов'язок, себто скільки під тяжким гріхом, заховувати дві умови, без яких такої влади не отримали б, — а саме: заховувати природний піст перед другою Сл. Божою, не припиняти стипендії та відправляти цю другу Службу Божу в наміренні АЕпархії. На жаль мусить Митр. Ординаріят подати до відома Всеч. Духовенства випадок тяжкого надумиття, якого допустився один зі священиків, відправлюючи дві Служби Божі в буденні за стипендію, дану вірними. Випадок двох смертельних гріхів, яких допустився священик в такій незвичайніо важній справі, мусів би бути причиною тяжких канонічних кар супроти нього. Його злочин тим мерзливіший, що до найсвятішої справи священичого життя допустив мерзенну захланість і приймав гроши за переступлення церковного закону та зневагу І. Христа, злегковаживши Церкву та приступаючи до найсвятішого, страшного Таїнства Тіла і Крові Господньої в стані смертного гріха. Канонічна тяжка кара, яка за той злочин належала б, була би тим справедливіша, що в даному ви-

падку в зовнішньому форумі було б доказане святокрадська Жертва і святокрадське припинання св. Таїнства через сам доказ противного уживання влади, якої не має, і якої Церква ніколи не уділяє.

Щоби на будуче не наражувати Всеч. Отців на неприємні канонічні додідження, а Ординаріят не змушувати до прикрого канонічного поступування, властю нам Богом даною проголошуємо ось таку кару: **Священик, який відважився би в будний день відправляти дві Служби Божі, або не заховав одної з умов при відправлюванні двох Служб Божих, хоч би має законно дану владу відправляти їх, підпадав би тим самим наri супензи від всяного священодійства на протяг трьох місяців, застережену Митроп. Ординаріятові.**

При цій нагоді пригадуємо, що священик, який впав в кару церковного заувінчення (супензи) від священодійств, а важився б мимо того відправляти Службу Божу, стягає на себе неключимість, себто неспособність справувати взагалі обов'язки священнослужителя.

Дано у Львові, 24. серпня 1943.

† АНДРЕЙ, митрополит.

У СПРАВІ МЕТРИКАЛЬНИХ ВИПИСІВ.

М. О. ч. 2725/43.

У зв'язі з розпорядком про видавання розпізнавчих карт для ненімецьких мешканців Генерал. Губернаторства, доручено Парохіальним Урядам запорядки повітових, чи пак міських старостів, якими заборонено видавати метрикальні виписки до рук інтересованих, а запоряджено пересилати ці метрики просто до урядів, які виставляють розпізнавчі карти.

Повищі зарядження видано з очевидною метою запобіги зловживанням при видаванні метрик для одержання розпізнавчих карт.

Щоб і від Парохіальних Урядів віддалити всякі підозріння зловживань, заряджує оцім Митр. Ординаріят на основі постанов титулу третього § 1., тит. десятого ал. 4. і тит. „Questiones in visitationibus indagandae” уст. „parochus”, ал. 6. уст. „baptismus et confirmatio”, ал. 6. і уст. „matrimonium” ал. 6. — як також на основі постанов канонів 470, 777, і 1103 кан. кодексу і арт. I. конкордату з 10/2 поз. 324. денника зак. Р. П. з р. 1925, що слідує:

1) Замовлення і видавання метрик уродження і вінчання для розпізнавчих карт треба не лише зазначувати при дотичному вписі в метрикальні книзи, але також поміщувати під окремими числами в протоколі чинностей, треба вписувати ім'я, прізвище і адресу замовляючого. В цьому протоколі замовляючий має підписатися.

2) Виготовлені виписки треба вислати порученим письмом до Митр. Консисторії, яка після евентуального (на випадок потреби) провірення згідності випису з диплікатом, що знаходиться в тутешньому архіві (декр. надворної канцелярії з 19/2 1836. ч. 4286 зб. пров. зак. ст. 277), — відшле їх дотичному державному урядові. — У звіті треба подавати інтересованого, на бажання якого зладжено випис, і уряд, якому має бути пересланий випис. До випису треба долучити поштовий значок на 84 гр. на оплату порученого письма до дотичного староства, чи поліційного комісаріату.

Щодо належностей і оплат за метрикальні виписи зазначується, що давні державні приписи про iura stolae, як йосифінський патент з 1785. р., усі дальші декрети з рр. 1819, 1836, 1845 і постанови § 24. закону з 7/5 1874. ч. 50 в зак. австр., як суперечні з арт. 1. і 25. Конкордату, втратили правну силу.

По думці арт. I. міродайними є тому вже тільки тутешні зарядження.

Мимо цього, що сила купна польського золотого в порівнанні з передвоєнною дуже змаліла, а судові оплати після 1941. р. значно підвищено, Митр. Ординаріят заряджує, що на разі за зладження метриkalьних виписів не вільно жадати більше понад передвоєнну оплату по 3 зл. Тільки на випадок, коли б замовляючий не подав точної дати уродження чи вінчання та з браку іменного індексу виникнення дотичної позиції зайляло б більше часу, позволяє Митр. Ординаріят побирати подвійну таксу, ц. є 6 зл. за один випис. Від цілком убогих не треба брати ніякої оплати.

Поштову оплату (84 гр. + 84 гр.) мусить, очевидно, покрити кожний замовляючий. Виписи є тепер вільні від стемпової оплати.

Це зарядження не відноситься до осіб, які не мають ще 15 літ.

Від гр. кат. **Митрополичого Ординаріяту.**
у Львові, дня 4. серпня 1943.

У) СПРАВІ ПОЗВІВ ДО МИТРОПОЛІЧОГО ЦЕРКОВНОГО СУДУ В ПОДРУЖНІХ СПРАВАХ.

Сторони вносять часто до Митроп. Церковного Суду в подружніх справах такі позви, які не відповідають приписам церковного права, внаслідок чого щойно після переведеної переписки та виправлення позву згідно з правними приписами можуть воїни статись основою подружнього процесу. Через неформальні позви витворюється проволока в справі та зймає переписка.

Щоб запобігти цим невигодам, на предложення Митроп. Церковного Суду заряджується:

I. Позви в подружніх справах треба вносити до Митроп. Церковного Суду через приналежний Парохіальний Уряд.

II. Позов **мусить** заподати такі коечні речі:

- 1) Точна назва і адреса Церк. Суду, до якого позов спрямовується.
- 2) Ядерний, конкретний зміст прохання (нпр.: „Прохаю уневажнити мое подружжя з Н. Н., заключене 10. 8. 1942. в парохіальний Церкві Н. Н.”. Або: „Прохаю видати декрет розлуки з Н. Н. від стола і ложа.”. Або: „Прохаю визнати безвісно відсутнього моєго подруга Н. Н. помершим”...) з заподанням точної дати, місця та свідків шлюбу.

3) Канонічні причини прохання: Канонічними причинами уневажнення подружжя є 19 розривних подружніх перепон, а саме: 1) брак розуму, 2) помилка, 3) випереджаюча і постійна половина неміц, 4) перепона віку, 5) насильство і страх, 6) пірвання, 7) перепона союза, 8) св. чин, 9) уроочисті обіти, 10) неоднакове богоочітання, 11) природне споріднення, 12) духове споріднення, 13) законне споріднення, 14) посвоєчення, 15) публична приличність, 16) перепона злочину, 17) умовина, 18) удача згоди, 19) перепона потасюності.

Приписи нашого партікулярного подружнього права про ці перепони містяться в титулі IV. Інструкції для церковних судів §§ 13—55. (38 Дод. Львів. Пров. Соб. 1891 р.). Ніякі інші причини не можуть бути основою процесу для уневажнення подружжя.

Канонічними причинами для визнання безвісно відсутнього подруга померши с: небезпека життя, в якій подруг знаходиться та правдоподібно її не пережив, довгий час відсутності та брак відомостей про п'яного.

Канонічними причинами розлуки подругів від стола і ложа є: чужоліство одного подруга та всі ті обставини, які з огляду на небезпеку для душі, життя чи здоров'я другого подруга, як напр. ересь, тяжкі проступки, чинні зневаги, марнотратства, майна і т. п. (пор. §§ 103—106. тит. IV. Інстр. для церк. судів, 38. Дод. Львів. Пров. Соб. 1891) роблять подружнє співжиття для цього неможливим. У позві треба подати канонічну причину та описати коротко її обставини в оспорюваному подружжю.

4) Доказові засоби: Імена, прізвища та адреси всіх свідків, що можуть заприсяженими зізнаннями ствердити твердження позву, публичні чи навіть пригатовані документи, що їх може позовник предложить на доказ твердження позву.

5) Місце і дата позву.

6) Підпис позовника: Ім'я і прізвище та точна адреса.

7) Опінія Парохіального Уряду.

III. На основі предложеного позву, парох покличе найперше сторони до себе та буде старатися довести їх до відновлення подружнього співжиття, якщо подружжя перепона є того роду, що від неї можлива диспенса, або сама уступає зі зміною обставин, як напр. при перепоні страху, яка уступає, коли присилуваний подруг, свідомий існування перепони та неважності його подружжя, **добровільно** відновить згоду на подружжя. З цієї розмови з подругами спише парох короткий протокол, зазначить в ньому вислід поєднання подругів, даст його підписати обом подругам і сам його підпише та предложить його, враз із позвом Митр. Церковному Судові, якщо подруги погодилися, або залучить до актів інформ. доходження, якщо подруги не погодилися і треба для перевірки позву перевести інформ. доходження.

IV. Якщо не вдалося поєднати подругів, запросить о. Парох одного зі судін О. О. Душпастирів та на основі цього розпорядку переведе в його привінності (один з Отців словняє обов'язок нотара при доходженні) інформаційне доходження, переслухуючи протоколярно **без присяги**, — але напоминаючи, щоб говорили правду, бо будуть змущені свої зізнання в процесі заприсягнуті, — сторони, їхніх родичів та ними заподаних свідків, стараючись відповідними питаннями та відповідями переслуханих осіб з'ясувати правдивий, згідний з дійсністю стан справи. Сторони треба повчити, щоб при інформ. доходженні подали всіх своїх свідків та предложили всі документи щодо справи, бо предложених пізніше документів, чи заподаних пізніше свідків **засадничо не приймається**, хіба, що сторони присягою стверджать, що вони стались їм щойно тоді відомі.

V. Кожний протокол підпише переслухувана особа, Парох та запрошений Душпастир.

VI. До протоколів інформ. доходження залучить Парох: 1) метрику вінчання сторін, 2) свою опінію про оспорюване подружжя, 3) свою опінію про сторони та свідків, з'ясовуючи коротко, при кожній особі, чи вона релігійна, моральна, яку має опінію в парохії, чи вона віродостойна та предложити всі акти враз з позвом Митроп. Церков. Судові.

VII. Парох обов'язаний, без огляду на вислід провірки позву, чи він позитивний, чи негативний, предложити Митроп. Церков. Судові позов враз зі всіма актами доходження найдальше до 1 місяця від дати позву.

О. О. Парохи повідомлять парохіян в приналежній проповіді про подружжя, що позви в подружніх справах треба вносити через Парохіальний Уряд*).

Взір позву:

До

Митрополичого Церковного Суду

у Львові.

Я, Н. Н. ур. (подати дату і місцевість), віроіспов... замешкала... прохаю по причині перепони страху уневажнити моє подружжя з Н. Н., уродж. (дата і місцевість) ... віроісп..., замешк..., що його я заключила дnia 5. X. 1942. р в гр. кат. Церкві

До того подружжя присилував мене мій батько Н. Н., що живе в.... частими погрозами, що мене вижене з хати та видідичить, якщо я не вийду за Н. Н. замуж.

Обставини погроз та присилування з боку батька можуть ствердити своїми зізнаннями такі свідки: (подати імена, прізвища та адреси свідків).

Я з мужем жила два місяці, а 6. XII. 1942. р. його покинула та живу в родичів. Дітей з подружжя нема.

Куликів, дnia 12. серпня 1941.

Підпис і адреса позовника.

Після провірки позву через переведене згідно з розпорядком Митроп. Ординарія ч. 3498/СС з дня 1. IX. 1943. інформаційне доходження, стверджую згідність з дійсним станом заподань позву (або: стверджую, що заподання позву не є згідні з дійсним станом справи) та рівночасно заличу:

- 1) акти інформаційного доходження,
- 2) метрику вінчання,
- 3) опінію про оспорюване подружжя,
- 4) опінію про сторони та свідків.

Куликів, дnia 25. серпня 1943.

Печатка Парох. Уряду.

Підпис Пароха.

Львів, дnia 1. IX. 1943.

Від Митрополичого Ординаріяту.

У СПРАВІ СПОВНЮВАННЯ СВЯЩЕНИЧИХ ФУНКІЙ У ЧУЖІЙ ПАРОХІЇ

М. О. ч. 3267/Л.

Бувають випадки, що священик, без прохання про доавіл місцевого душпастиря, сповняє делікі душпастирські функції (нпр. удаляє св. Тайни, відправляє в церкві Молебень і т. п.). Був навіть випадок, що священик, який вправді одержав грамоту на душпастирську посаду, але не звільнився ще був з попередньої посади і не був введений в нову, хотів уже відвідувати парохіян зі свяченю водою, хоч парохією завідував інший священик!

Пригадується тому Веч. Духовенству, що без дозволу місцевого душпастиря не вільно сповідати на території даної парохії ніяких душпастирських, чи священичих функцій під загрозою церковних кар.

Від гр. мат. Митрополичого Ординаріяту.

у Львові, дnia 16. серпня 1943.

*.) Парох повинен зажадати від позиваючої сторони деклягації, що знає висоту коштів в процесів і що мусить їх заплатити без огляду на те, чи виграє справу чи програє

ХРОНІКА

ДУШПАСТИРСЬКІ ПОСАДИ ОДЕРЖАЛИ:

- о. Кордуба Мирон, завід. у Ладичині, дек. Микулинецького.
- о. Керша Ксенофонт, завід. у Бережниці, дек. Стрийського.
- о. Слободян Прокіп, завід. у Ігроміні, дек. Тернопільського.
- о. Андрушко Володимир, завід. у Липівцях, дек. Унівського.
- о. Борса Леоніт, завід. у Медині, дек. Новосельського.
- о. Бутновський Ісидор, завід. у Дібщу, дек. Козлівського.
- о. Шеремета Михайло, сотр. у Вербові, дек. Нараївського.
- о. Галиш Осип, завід. у Куткі, дек. Глинянського.
- о. Ямінський Філарет, сотр. при Церкві св. П'яtnиць у Львові.
- о. Мельничук, завід. у Магдалівці, дек. Микулинецького.
- о. Грат Станіслав завід. в Лоні, дек. Унівського.
- о. Сахно Емануїл завід. у Бужку дек. Олеського.
- о. Боднар Роман завід. у Дитківцях дек. Брідського.
- о. Данько Володимир завід. у Баличеві Зар. дек. Журавенського.
- о. Яримович Константин, неопр. сотр. в Сколім, дек. Скільського.
- о. Тарнавський Волод. завід. в Лучинцях, дек. Рогатинського.
- о. Побережко Йосиф, завід. в Бірках, дек. Львівського.
- о. Масяк Степан завід. в Соснові, дек. Зарваницького.
- о. Люкас Михайло завід. Махнівцях дек. Поморянського.
- о. Яцкевич Мирон завід. в Мавковичах, дек. Городецького.
- о. Ліщинський Михайло зав. в Бачові, дек. Нараївського.
- о. Джулінський Павло зав. в Зборові, дек. Зборівського.
- о. Юркевич Леонід зав. в Безрудах, дек. Глиннянського.
- о. Ласько Іван завід. в Куликові, дек. Радехівського.
- о. Лабінський Евген зав. в Бордах, дек. Брідського.
- о. Пашківський Юрій акад. душпастирство у Львові.
- о. Панаєнок Йосиф зав. в Глубічку Вел. дек. Тернопільського.
- о. Ратин Борис сотр. в Рожиськах дек. Скалатського.
- о. Процик Петро, зав. в Струсові, дек. Теребовельського.
- о. Волошак Антін завід. у Свержі, дек. Перемишлянського.
- о. Проскурницький Мирослав, завід. в Дубі, дек. Перегінського.
- о. Вербовецький Василь завід. в Мечиціві, дек. Бережанського.
- о. Будний Юрій, завід. в Озерянці дек. Зборівського.
- о. Пасічник Теодор, завід. в Зарубинцях, дек. Збаражського.
- о. Батюк Роман завід. в Шнирові дек. Брідського.
- о. Кубай Іван сотр. у Заланові дек. Рогатинського.
- о. Смулка Роман завід. в Дібші дек. Козлівського.
- о. Бутовський Ізidor завід. у Серніках Сер., дек. Бурштинського.
- о. Капшій Микола завід. в Ботутині дек. Поморянського.
- о. Потелицький Микола завід. в Путятинцях дек. Рогатинського.
- о. Левицький Петро завід. у Рожанці Вел. дек. Тухлянського.
- о. Сидорак Микола завід. у Синевідську Виж. дек. Скільського.
- о. Козак Ігнатій завід. у Вибранивці, дек. Бібрецького.
- о. Іздрик Володимир в Олеську, дек. Олеського.
- о. Карп'як Юрій завід. в Мартинові дек. Бурштинського.
- о. Милевич Ярослав завід. в Орявчику дек. Тухлянського.

- о. Косар Антін завід. у Хашованім, дек. Тухлянського.
- о. Збир Микола сотр. у Перегінську, дек. Перегінського.
- о. Стрийський Мирон завід. Лдзінім, дек. Рожнітівського.
- о. Др. Сидорів Йосиф завід. в Голоску Вел. дек. Львівського.

В ЧИН ПРЕСВІТЕРАТУ ПОСТАВЛЕНІ:

Гелета Іван 9. IV. 1944.
 Яцків Кіндрат 9. IV. 1944.
 Микитка Маркіян, Всеволод (2 ім.) 16. IV. 1944.
 Скробач Степан 16. IV. 1944.

ПРОПАЛИ БЕЗ ВІСТИ

- о. Балюта Мартин парох Ясенова дек. Брідського 7. I. 1944.
- о. Левицький Теодор парох Тростянеця дек. Долинського.

ПОМЕРЛИ

- о. Любович Іван, п. Урлова дек. Зборівського заморд. 29. IV. 1943.
- о. Бачинський Евген парох Бережан дек. Бережанського 20. X. 1943.
- о. Панасюк Максим парох Шнирова дек. Брідського 6. XI. 1943
- о. Демчинський Микола, парох Бродів, дек. Брідського, 9. XI. 1943
- о. Васильків Ярослав, з. Чернихова д. Тернопільського зам. 8.XI. 1943
- о. Др. Нагорянський Микола емерит. військ. духовник 20. XI. 1943
- о. Абрагамовський Михайло парох Дібча д. Козлівського 13. XI. 1943
- о. Подолянчук Василь п. Чернилова Р. д. Тернопільськ. 22.XI. 1943
- о. Лукань Роман ЧСВВ. Львів згинув трагічно смерть 29.XI. 1943
- о. Данилевич Евстахій парох Глинняного 9. XII. 1943
- о. Жовнірчук Михайло парох Голоска дек. Львівського 20. XII. 1943
- о. Ходань Михайло католік у Радехові дек. Радехівського 24. XII 1943
- о. Савицький Йосиф емерит катол. в Стрию д. Стрийського 2. I. 1943
- о. Левицький Юліян п. Сеневідська Виж. д. Скільського 22. I. 1944
- о. Дурдело Григорій зав. Відлінівчика дек. Зарваницького 4. II. 1944
- о. Тимчук Іван парох Туря дек. Олеського замордований 5. III. 1944
- о. Цебровський Августин парох Черепина дек. Винницького 7.III.1944
- о. Тиктор Григорій зав. Глібович Свірських д. Перемишлянського замордований 5. III 1944
- о. Ганущак Микола парох Орявчика дек. Скільського 25.III 1944
- о. Цегельський Михайло Шамбелян і Поч. Крилош. М. К. парох Қамінки Струміл. дек. Струмілокамянецького 5. IV 1944

Їх душі поручається молитвам Духовенства АЕпархії.

Імена їх вписані в АЕпархіальний Пом'янник.

0,15

ЛІНБ ім. В. Стефаника
ПРОВЕРено-1967 г.

ИП 21593
Р.57 1944 г. 1-

Надавець:
Канцелярія гр. кат. Митр. Ординарія.
— Лисіє, На. са. Юра 5.
Absender:
Gr. kath. Metropolitan - Kanzlei,
Lemberg, Georgsplatz 5.

ДРУК — DRUCKSACHE

До Всеч. гр. кат. Уряду парохіяльного
An Hochw. gr. kath. Pfarramt

пошта
Post

(Дистрикт Галичина — Distrikt Galizien)

Видав: Гр. кат. Митроп. Ординаріят у Львові. За редакцію відповідає: о. Петро Дзядин.
Місце видавництва Друкарня у Львові Площа Юра 5.
ЛІНБ ім. В. Стефаника

АН України

Львівська державна
наукова бібліотека
№ 111 6599

ИП 21593
P 57 1944 2 1-3

Львівські архієпархіальні
відомості